

**NOTĂ de observatii cu privire la documentul consultativ
„COMPETENTE PROFESIONALE IN PLANIFICAREA
SPATIALA”**

(sinteza a discutiilor profesionale –septembrie 2016)

Asa cum am afirmat si cu alta ocazie, documentul care se are in vedere, spre finalizare prin aceasta consultare, raspunde nevoii in actualele conditii de functionalitate ale Uniunii Europene, fiind, in ceea ce priveste planificarea spatiala, o conseciinta directa la prevederea referitoare la Cadrul Comun de formare (in Directiva 2013/55/UE). Am realizat importanta unui asemenea document, constatand cum a evoluat situatia in domeniul formarii pentru si/ in arhitectura; dupa punerea in aplicare a Cadrului comun pentru formarea arhitectului si validarea scolilor de arhitectura, document in redactarea caruia am fost direct implicat.

Registrul Urbanistilor din Romania in calitatea sa de autoritate nationala pentru gestionarea profesiei de urbanist prin dreptul de semnatura (pentru toate documentatiile de urbanism), de autoritate nationala competenta pentru recunoasterea diplomelor in domeniul planificarii spatiale si ca autoritate nationala competenta in sistemul IMI, s-a implicat, in ultimii trei ani, in mai multe actiuni privind problema calificarilor, in concordanta cu Directiva 2013/55/EU. Astfel s-au revazut regulamentele de functionare ale Registrului Urbanistilor din Romania, s-a participat la constituirea si punerea in practica functionala a sistemului IMI pentru planificarea spatiala, s-a participat la initirea, realizarea si implementarea Registrului National al Calificarilor din Invatamantul Superior din Romania, s-a colaborat la definirea setului de competente specifice pentru formarea in domeniul planificarii spatiale, (competente licenta + master) care se consemneaza in suplimentul la diploma/ titlul de calificare.

In acelasi sens, Registrul Urbanistilor din Romania are in vedere refacerea pozitiei de „urbanist” (planificator spatial) in Clasificarea Ocupatiilor din Romania si redactarea Statutului profesiei si a unui Cod de conduita profesionala.

Referitor la prezentul material, document consultativ, in urma discutiilor organizate cu colegi profesioniști - care sunt angajati in practica curenta sau care lucreaza in invatamant (intalniri de grup, seminarii dedicate unor diferite probleme profesionale, discutii in cadrul Consiliului Superior al Registrului Urbanistilor din Romania cu privire la actiuni in curs) au rezultat urmatoarele:

1. Sustinerea noastra pentru cele patru obiective (partea 1 art.3) de orientare a preocuparii pentru calitatea activitatii profesionale in planificarea spatiala;
2. Confirmarea importantei formarii initiale caracterizata prin coerenta si compatibilitate in diversitate (partea 1 art.4,6) si constituita pe baza educatiei specifice, cercetare, formare profesionala conexa, experienta, intr-o abordare unitara;
3. Afirmarea importantei experientei acumulate si a unor standarde de conduita profesionala (partea 1 art.5,7);
4. Sustinerea caracterului de „recomandare” al notelor orientative in ideea unor standarde profesionale – europene (partea 1, art.12)
5. Sustinerea solicitarii ca mai multe dintre precizarile cuprinse in document si in anexe, identificate in acest sens, sa fie cuprinse in statutul profesiei si in Codul de conduita al profesionistului in planificare spatiala: documente care vor fi elaborate la nivel national;
6. Sustinerea, in ansamblu, a documentului propus, corect organizat in cele 5 parti; considerand inasa ca cea de a 4-a parte nu ar trebui intitulata „criterii de competenta” ci mai curand „Elemente de continut ale cunoasterii „ ca suport de exercitare a competentelor; formularea expunerii in acest sens,ducand spre definitiile utilizate in documente UE, luate ca baza pentru actiunile cerute in cadrul organizarii sistemului (european) al calificarilor; in acestea se precizeaza ca „o competenta constituie un rezultat formativ cumulat, nu un continut punctual” (a se vedea si articolele 16 si 17); privind ansamblul, s-a mai facut o observatie, semnaland aparitia confuziei pe care o parte o poate produce, in cadrul intregului document, anexa C: aceasta, in respectul pentru original (de interes pentru cei care se ocupa de „competente” dar derutant pentru ceilalti, chiar profesioniști) nu poate fi modificata, dar poate sa lipseasca sau macar sa fie insotit de o nota explicativa.

7. Deasemenea s-a apreciat ca materialul actual ar castiga in claritate suportand unele corectii/ completari punctuale. In acest sens propunem:

-pentru partea a 2- a

- ca aspectele a caror intelegere este determinata de setul de cunostinte si aptitudini sa fie nuanstate functie de nivelul de calificare /studiu in sistem european (specifice si diferite functie de nivelul de licenta si/sau master) (pct. 16)

- inserarea in document a competentelor profesionale si transversale, a abilitatilor, descriptorilor si standardelor minimale de performanta, astfel incat sa existe trasabilitate la nivelul competentelor (ca rezultate ale pregatirii) nu doar la nivelul unor rezultate scriptice, asa cum sunt acum impuse de prezentul document (pct. 17) ; si ar fi bine de introdus un set minim de competente si abilitati generale, astfel incat sa poata fi nuanstate functie de orientarea fiecarei scoli de urbanism la nivel european.

-pentru partea a 3-a:

- introducerea competentelor legate de Peisaj - ca domeniu subsidiar/eventual specializare a urbanismului si/ca obiect al unei abordari integrate interdisciplinare si complexe, nu se regasesc in cadrul celor 8 competente interconectate identificate de prezentul document, fiind astfeldin sfera specifica a urbanismului, planificator de peisaj, urbanist-peisagist, etc.; consideram oportun ca peisajul sa fie mentionat distinct ca o competenta a domeniului Urbanism (sau subsidiar competentei Sisteme de mediu) (pct. 24);

-pentru partea a 4-a:

-consideram ca domeniul « Mobilitate » precum si « Planificarea peisajului » este necesar sa fie introduse in clar ca elemente ale urbanismului si domenii de specializare (pct. 29);

-in afara observatiei cu caracter general, facuta anterior privind incadrarea in "criterii", consideram ca trebuie introduse si precizari legate de sistemele de peisaj/ peisaj/ managementul si planificarea peisajului (pct. 30);

- Consideram ca trebuie precizat in clar sensul expresiei Studii de literatura si recenzii, care consideram ca de fapt se refera la studii in domeniu (ex. studii de fundamentare sau studii sectoriale/cercetari) (pct. 32, 39);

Ar trebui introduse in clar la instrumente de planificare: strategiile, planurile, documentele si documentatiile de urbanism / peisaj, politicile de dezvoltare urbana si teritoriala, reglementarile urbanistice (planuri de reglementare) si documentele urbanistice operationale; cercetarea in domeniul urbanism/peisagistica; (pct. 32,34)

- la « Produse », propunem introducerea in clar a politicilor, instrumentelor, programelor, proiectelor, strategiilor si planurilor de urbanism si/ sau dedicate peisajului la diferitelor scari teritoriale (pct. 35)

- propunem introducerea la competente personale suplimentare si capacitatea analitica si de interpretare sintetica (pct. 36)

-pentru partea a 5-a:

- revenim cu semnalarea generala asupra termenului “competenta”:

- cele 8 aspecte evidentiata constituie criteriile, competente sau continut al cursurilor;

- consideram ca este necesar a se defini mai precis « cursurile universitare de urbanism » fata de « cursuri de urbanism », utilizandu-se termenii consacratii deja, in managementul universitar european raportat la calificari (art. 41-42-43): diferenta intre curs, activitate didactica, disciplina, program de formare, domeniu de formare, niveluri de formare (nivelul 6- licenta, nivelul 7- master si nivelul 8- doctorat) ;. este necesar a se lua in considerare caracterul complementar al unor activitati de formare mentionate si deci devine necesara precizarea orientativa a prevederii ponderii acestora, existand mijlocul de apreciere prin raportarea la intreg (ore, credite, etc.). Acest lucru este cu atat mai necesar pentru programele mixte, stiindu-se ca in mare parte a situatiilor constituintele de planificare spatiala au caracter informativ, nu formativ ;

- este necesara (cu toata diversitatea europeana a contextelor nationale!) o relationare minima a competentelor, prin nivelul de formare, cu ceea ce inseamna calitatea de urbanist/ planificator spatial (pct. 43);
- este de revazut ultima afirmatie din textul (pct. 46) cu referire la asigurarea pregatirii profesionale in raport cu problema liberei circulatii, in sensul unui inteles.

8.Referitor la anexe, nu avem informatii asupra intentiei de luat in seama privind aceste materiale. Nu stim in ce masura ele pot fi revizuite fata de forma si continutul lor initial, pentru ca unele precizari este necesar a fi actualizate. Astfel dam ca exemplificare:

- va trebui consemnata corelarea precizarilor din anexa A cu modul (si prevederile) de reglementare a profesiei acolo unde acest fapt se produce; introducerea in Anexa D a a competentei "criteriul dezvoltarii",devenit superior in raport cu problemele actuale privind dezvoltarea societatii, reasezarea componentelor Anexei C si revederea precizarilor, in concordanta cu sensul actual european al organizarii Sistemelor de formare profesionala, (care desi accepta o mare diversitate, isi asuma o anumita coroborare si conexiune in recunoasterea generala a calificarilor).

Ne exprimam respectul si multumirile pentru grupul de lucru care va propune acest document. Acesta isi va putea dovedi, in curand, valabilitatea efectiva in spatiul european . Si nu numai !